

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

»Kaj pravi?« je sigal Karel, ki ga je pretreslo nenadejano upanje še dosti huje od misli, da se odpravlja v smrt.

»Violetto si videl, praviš?« je kričnil Pardaillan. »Violetto?«

»Da!« je zastokal Croasse. »Milost, gospoda! Jaz nisem kriv...«

Karel je omahnil. Moči so ga zapuščale. Toliko da se je še mogel ozreti na Pardaillana. Vitez je pograbil samokres in ga je nastavil Croassu na senec, ne meneč se za njegovo cepetanje.

»Glej, da se ne zmotiš!« je dejal. »Govori po pravici, ali pa te ustrelim. Violetto si videl, praviš? Pevko Violetto? Sinoči, kaj?«

»Da, sinoči, zaklinjam se! Nekaj ur je tega!«

»Živo?«

»Kakopak!«

»Ali se ne varaš? Res je bila Violetta? Ni te ukanila podobnost?«

»Bog mi je priča! Poznam jo vendarle že dovolj dolgo, se mi vidi!«

Pardaillan je vrgel samokres v kot in se je obrnil h Karlu. Smehljaj nepopisne sreče je ozaril mladeniču obraz. Razprostri je roke, zamrmral nekaj nerazumljivega in padel vznak. Pravijo, da radost časih umori človeka. To pot je bila bolj milostna. Karel se je kmalu zavedel in jel obsipavati Croassa z vprašanji. Po dolgovnih odgovorih se je dalo soditi, da so Violetto prepeljali iz montmartskega samostana v drugi zapor.

Karel ga je poslušal kakor zveličarja. Več ko desetkrat je moral Croasse povedati, kako je videl, da se plazijo proti ograjeni hišici sumljivi ljudje, kako je šel za njimi, ne gledaje na lastno nevarnost, in kako se mu je posrečilo, da je zlezel v podstrešje; od onod je uziiral Violetto, ki jo je stražilo sedem ali osem beričev, oboroženih do zob.

»Počakal sem noči,« je nadaljeval. »Imel sem dober načrt...«

68

Hotel sem jo rešiti, naj stane, kar hoče.

»Vrli Croasse!« je vzkliknil Karel. Ná, vzemi to mošnjo!...

»Hvala, Svetlost. Nu, ko sem videl, da so Violettinj stražarji zapali... napili so se bili, da povedati ne morem, kako... sem zlezel doli... Baš tedaj pa je vdrl v hišo še pet ali šest hudobnežev, ki so zbudili speče, rekoč, da je treba prepeljati jetnico drugam; kam, tega niso povedali. Hotel sem se skriti, a bilo je prepozno. Zagledali so me in so vsi hkratu planili po meni s svojimi meči. Izkupil sem jih, eva koliko!«

Tako govoreč si je zavijal rokave in je pokazal črne lise na laktih.

»Ali,« je dejal Pardaillan, »to vendar niso rane od meča!«

»Ne, gospod vitez?«

»Kje! Zdelo bi se, da te je nekdo pretepel s kolom...«

Dolgin je nehote skrivil obraz; toda prisotnost duha se mu je kmalu vrnila.

»Vidite,« je dejal, »z meči mi res niso mogli do živega; a ko sem se branil, sem butal ob stene in vogale pohištva...«

»Vidim, vidim,« je hladno rekel vitez; »z omarami in zidovi so te nabili, stvar je jasna kakor beli dan.«

»Tako je, baš tako!« se je razveselil Croasse. »Nu, in ker jih je bilo preveč zoper mene samega, sem se moral umakniti. Med tem so ostali odveli Violetto.«

»Zakaj nisi prišel takoj povedat?«

»Pomislite, gospod vitez, da sem se moral do jutra pretepati po montmartskih bregovih; gotovo sem jih ubil lepo število. Šele po dolgem boju sem zapodil poslednja dva sovražnika v beg. Nato sem stekel v Progarsko ulico, in ko vas tam nisem dobil, sem prišel k Vedeževalki.«

Resnica je bila seveda veliko bolj preprosta. Po Belgoderovem in Violettinem odhodu je bil Croasse zlezel iz svojega skrivališča; pobegnil je skozi vrzel in čakal pred mestnimi vrati, dokler jih niso odprli. A to je bilo Karlu Angoulémskemu in Pardaillanu postranska stvar. Če nista verjela Croassu vsega, sta vendarle verjela to, da je Violetta živa. O tem je bilo skoro nemogoče dvomiti. A kaj se je

po tem takem zgodilo z njo? Kam so jo vlekli? Pardaillan je mahoma prebledel.

»Gréviski trg!« je zamrmral. »Zakaj me je Favsta vabila, naj pridem danes ob desetih na Gréviski trg? Pa ne da bi... Oh, strašna misel!...«

Ozrl se je na uro. Kazala je pol desetih.

»Na pot!« je velel s takim glasom, da je Karel nehote vztrepetal.

»Oborožite se, vojvoda... in z menoj!...«

»Kam?« se je splašil Karel.

»Na Gréviski trg!« je odgovoril Pardaillan ter planil iz sobe.

XXXIV.

Dva očeta

Priprave za usmritev Magdalene in Ivane Fourcaudove so bile končane. Na Gréviskem trgu je bila postavljena dvojica vešal in ob njihovem znožju sta bili nanešeni dve grmadi dračja in drv. Z vsakega prečnika je visela zanka, ki se je zibala v sveži jutranji sapi.

Gneča na trgu je postajala čedalje gostejša. Ljudstvo je drlo z vseh strani, kakor da se zbira na veselico. Med množico so se prepirali prodajalci kolačev in medice. Vse se je smejalo in zbijalo šale.

Okoli osme ure je prikorakala stotnja ligarskih lokostrelcev. Slovesni trenutek se je bližal. Polovica oborožencev se je razvrstila okoli odra, ki je bil pripravljen za vojvodo Guiškega; ostali so šli izpraznit dohod iz ulice Sv. Antona, po kateri so običajno vodili obsojence na morišče.

Belgoder se je izprehajal med množico. Krč osveteželjnosti mu je krivil obraz. Bilo mu je, kakor da so se zbrale te trume samo zato, da bi proslavile njegovo maščevanje.

»Flora, Stella!« je mrmral sam pri sebi. »O, hčerki moji! Kam vaju je skril brezsrčni krvnik?... Zakaj vaju ni tu, da bi videle osveto, ki sem jo pripravil!...«

Prišel je v tisti konec trga, ki je mejil ob bregu. Tam se je pravkar ustavila bogata nosilnica. Okoli nosilnice je stalo kakih dvajset mož, oboroženih z meči in bodali. Ko so se usnjati zastori za trenutek razgrnili, je pogledala iz nosilnice bleda glava s plamenečimi očmi.

RATOL

je odlikovan z zlato kolajno, ker je oblastno dokazano, da je sigurno sredstvo proti podganam in mišim, a ipak za človeka brez nevarnosti. Enako deluje Gamadin proti ščurkom in stenol proti stenicam. Dobiva se povsod. Proizvaja:

»Odlo Ratol,« Zagreb, Blenička cesta 21.

†

Potrli globoke žalosti javljam

pretužno ves, da nas je danes ob 3. pop. po dalši boleznj zapustila naša nad vse ljubljena hčerka in sestra

Magda Matek

ter se preselila med nebeške krilatce. Pogreb naše ljubljene se vrši v sredo, 9. februarja ob 3. popoldne na pokopališče na Dolu.

Hrasnik, 7. februarja 1927.

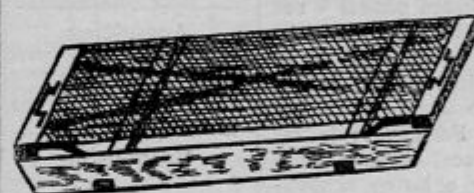
Rodbinš Filip Matek.

Naznanilo.

Vljudno naznanjava gg. trgovcem in slavnemu občinstvu

otvoritev

prve ljubljanske izdelovalnice strojno pletenih posteljnih žičnih vložkov.

Iste sprejemava tudi v popravilo Postrežba točna. Cene najugodnejše.

Priporočava se:

Andlovic & Strgulec,
Ljubljana, Hrenova ulica šte. 16.

Pogubo

vsaki družini prinašajo nalezljive bolezni. Kako se jih ubra nite izveste iz knjige

Dr. Josip Tičar:

Boi nalezljivim boleznim
Cena s poštnino vred Din 19-50

»Aročila na knji garno tiskovne iz drage v Ljubljani

Za tvrdko Hugo Stern & Comp.

Wien I

naznanjam da imam še naprej zastopstvo kakor tudi zalogo svilnatih robcev v Celju zgoraj imenovane tvrdke. Priporočam se cenjenim trgovskim odjemalcem

Janko Šošter
Celje.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Prevzete gostilne Valjavec (Reininghaus)

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjava, da sva prevzela to staroznano gostilno, in jo vodiva pod imenom

gostilna „Pri dobri kapljici“

Spodnja Šiška, Frankopanska ulica šte. 5.

Točila bodeva pristna štajerska in dalmatinska vina ter skrbela za dobro domačo kuhinjo po zmernih cenah.

Se priporočava Rudolf in Marija Batič.

Čehoslovaška tovarna nogavic

bi se udeležila

z 800 komadi ročnih pletilnih strojev za izdelavo raznih nogavic pri že obstoječi tovarni v Jugoslaviji. Ponudbe na F. Ostreljč, Ljubljana, Vegova ulica 12. 2363-a

Tovarno

ki bi bila prikladna za tekstilno industrijo iščemo v nakup

zazidana ploskev delavnic naj ima najmanj 6000 m². Tovarna mora ležati v kraju, kjer se lahko dobi ca. 1500 devavcev in delavk.

Ponudbe, opremljene z načrti, s točnim vpisom itd. ter navodbo kupne cene, naj se pošljejo na upravo »JUTRA« pod: »Tekstilna tovarna«.

F. Wertheim & Comp.

tvornica blagajnic in dvigal
WIEN IV./2, Mommsengasse Nr. 6.

Dobavljaja:

Blagajnice: jeklene oklopne blagajnice, blagajnice za vžidanje, varnostne ključalnice, domače hranilnice.

Dvigala: za osebe, bremena, jedila in akte, dvigala paternostre, dvigala za bolnike, pregledovanje in popravila dvigal.

Za dvigala:

Generalno zastopstvo za Slovenijo in Hrvaško.
Direktor Ing. R. Roesser, Ljubljana, Gledališka 4/II.

Stalna poslovalnica za montiranje in vidiranje:
Višji monter Vilim Trager, Zagreb, Gunduličeva 23.

Generalno zastopstvo za Bosno:
»Montania« tehničko-komercialno podjetje,
SARAJEVO Kralja Petra ul. 9.

Naznanilo delne preselitve.

Cenjenim odjemalcem oziroma trgovcem tem potom vljudno naznanjam, da preselim svojo **veletrgovino** dne 9. februarja 1927 v svoje nove prostore

Pred škofijo šte. 15.

(poleg gostilne Kolovratar)

Trgovina na Sv. Jakoba trgu šte. 9. ostane do 15. marca 1927. istotako odprta, kar naj blagovolijo cenj. odjemalci vzeti na znanje.

Za obilen obisk se priporoča

Osvald Dobeic, veletrgovina galanterije in pletenin
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 2374

Zahvala.

Ob prerani in prebriski izgubi naše srčno dobre, nenačakane, nepozabne mamice, stare mamice, tašče, sestre, svakinje in tete, gospe

Ana Tisse, roj. Grundner

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so pismeno ali ustmeno izrazili svoje sočutje in sožalje nam, pokojnici pa izkazali zadnjo čast s tem, da so jo prišli tako številno pokropiti in spremit na njeni zadnji poti.

Ljubljana-Polčane-Oplotnica-Strass, 8. februarja 1927.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za usna in pismena tolažila aši na katerikoli način izraženo sočutje ob prerani smrti našega ljubljene sina, oziroma brata, svaka, strica, podpolkovnika-intendanta

Francita Bevka

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. Posebej se zahvaljujemo darovalcem vencev in vsem, ki so spremili našega nepozabnega pokojnika k večnemu počitku. Zlasti smo hvalili dolžni gospodu armiskemu komandantu in oficirskemu zboru za oskrbo pogreba in častno spremstvo na zadnji poti. Vse, ki so se spomnili blagopojnega in nas, ki žalujemo za njim, prosimo, da sprejmejo našo iskreno zahvalo. Naše največje hvaležnosti pa naj bodo uverjeni oni, ki so nam stali v prvih dneh žalosti trajno ob strani in nam pomagali prenašati nepopisno bol.

Litija-Ljubljana, 8. februarja 1927.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Ob smrti naše ljubljene matere, babice, prababice, tete, tašče, gospe

Jacobine Kastner

hišne posestnice v Ljubljani

nam je došlo toliko izrazov iskrenega sožalja, kakor tudi vencev in cvetja, da se čutimo dolžni tem potom najlepše zahvaliti se vsem, ki so čustvovali z nami in ki so predrago pokojnico spremlili na njenem poslednjem potu.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1927.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom nepričakovane smrti iskreno ljubljene hčerke v najlepši starosti 27 let, gospe

Marije Klavora

roj. Gorjup

čutim dolžnost, da izrečem javno zahvalo vsem tistim, ki so v dnevih mučnega trpljenja za časa bolezni imenovane sočustvovali z menoj in mi izrekli h težki izgubi edinega otroka v tolažbo sožalje.

Posebno se zahvaljujem g. dr. Hrovatu, vodji bolnice v Ormožu in njegovi soprogi za številne obiske, č. duhovščini, zastopnikom lenartskih društev, moškemu zboru za globoki ginljivi žalostinki, darovalcem vencev in vsem, ki so rajno spremili na zadnji poti do hladnega groba.

Sv. Lenart v Slov. goricah dne 6. februarja 1927.

Marija Dimnik, mati.

2408